COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

COM(93) 155 def. - SYN 459

Brussel, 14 mei 1993

Voorstel voor een
RICHTLIJN VAN DE RAAD

betreffende de bescherming van de gezondheid en de veiligheid van werknemers tegen risico's van chemische agentia op het werk

---

(door de Commissie ingediend)

TOELICHTING

Rechtsgrond

1. Dit voorstel is gebaseerd op artikel 118A van het EEG-Verdrag en wordt ingediend in de vorm van een bijzondere richtlijn in de zin van artikel 16 van Richtlijn 89/391/EEG van de Raad betreffende de tenuitvoerlegging van maatregelen ter bevordering van de verbetering van de veiligheid en de gezondheid van de werknemers op het werk(1).

Motivering van dit voorstel

a) De reden voor communautaire actie.

2. Blootstelling aan chemische agentia doet zich in ieder aspect van het dagelijks leven voor. De European Inventory of Existing Chemical Substances (EINECS) (Europese Inventaris van bestaande chemische handelsstoffen) bevat meer dan 100.000 chemische stoffen. Vele van deze chemische stoffen bezitten over gevaarlijke eigenschappen die een nadelige invloed kunnen hebben op de gezondheid en veiligheid van de werknemers op het werk. Volgens schattingen wordt ongeveer 7% van alle uitgaven op het gebied van de sociale zekerheid in de EEG gedaan wegens ongevallen

(1) PB nr. L183 van 29.6.1989, blz. 1

en slechte gezondheid op het werk; het gaat hierbij jaarlijks om 10 miljoen werknemers, waarbij de totale kosten 20 miljard ecu bedragen. Uit gegevens van de Lid-Staten blijkt duidelijk dat de door werkzaamheden veroorzaakte slechte gezondheid in aanzienlijke mate te wijten is aan blootstelling aan chemische agentia. Het is derhalve van belang op het werk passende maatregelen te treffen om deze problemen te voorkomen.

3. In de Lid-Staten lopen de wettelijke bepalingen betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van chemische agentia uiteen. In sommige gevallen zijn zij rudimentair en in andere uitgebreid; een aantal is strenger dan het onderhavige voorstel, dat tot doel heeft te waarborgen dat alle Lid-Staten tenminste voldoen aan het noodzakelijk geachte minimumniveau. In overeenstemming met artikel 118A van het EEG-Verdrag is dit voorstel in algemene bewoordingen vervat en gaat het uit van algemene beginselen die alle chemische agentia omvatten. Dit is immer de meest rendabele wijze om een algemeen kader te scheppen, waardoor de noodzaak voor bijzondere communautaire voorschriften voor talrijke afzonderlijke chemische stoffen wordt voorkomen.

b) Subsidiariteit.

4. Het voorstel betekent geen inbreuk op het subsidiariteitsbeginsel, omdat slechts door middel van communautaire actie een minimale bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan chemische agentia in alle Lid-Staten kan worden gewaarborgd. Voorts zal een dergelijke actie iedere verstoring van de concurrentievoorwaarden tegengaan door te voorkomen dat de minimumnormen voor de bescherming van werknemers in een of meer Lid-Staten ongelijk worden toegepast.

5. Verder zal dit voorstel een grotere flexibiliteit betreffende de grensoverschrijdende werkgelegenheid stimuleren, omdat de werknemers ervan

overtuigd kunnen zijn dat ze tenminste de minimale bescherming van hun veiligheid en gezondheid in alle Lid-Staten kunnen verwachten. Voorts zullen de werkgevers er zeker van kunnen zijn dat de produktiekosten niet buitensporig zullen worden beïnvloed als gevolg van verschillen in de bescherming van de gezondheid en veiligheid op het werk.

6. Het huidige voorstel komt aan de hierboven genoemde behoeften tegemoet. Het is ook een van de acties, gericht op de verwezenlijking van de sociale dimensie van de interne markt. De tekst omvat maatregelen betreffende voorlichting omtrent gevaarlijke chemische agentia, waarnaar nadrukkelijk werd verwezen in het programma tot uitvoering van het Gemeenschapshandvest van sociale grondrechten van de werkenden. Voorlichting is een van de pijlers waarop doeltreffende gezondheids- en veiligheidspraktijken rusten; zij vormt een integraal onderdeel van deze tekst en brengt de voorschriften voor het etiketteren van verpakkingen van chemische stoffen op het werk in overeenstemming met de bestaande voorschriften betreffende etikettering die gelden bij het op de markt brengen van chemische stoffen.

7. De hierboven aangegeven doelstellingen betreffen een aantal verschillende terreinen van communautair beleid. Het is onwaarschijnlijk dat deze doelstellingen kunnen worden verwezenlijkt wanneer de Lid-Staten afzonderlijk optreden en daarom is een gecoördineerd optreden op communautair niveau noodzakelijk.

c) Evenredigheidsbeginsel

8. Communautaire voorschriften dienen zodanig te worden geformuleerd dat ze voldoen aan de eisen betreffende aanvaardbare minimumnormen voor gezondheid en veiligheid en geen buitensporige belasting voor de werkgevers met zich meebrengen; met name dient vermeden te worden dat er beperkende maatregelen worden opgelegd die de oprichting en ontwikkeling van kleine en middelgrote ondernemingen zouden

kunnen verhinderen. Het onderhavige voorstel wordt geacht aan deze twee eisen te voldoen.

9. In de eerste plaats behelst het voorstel eerder een uitbreiding van de bepalingen van de kaderrichtlijn 89/391/EEG betreffende de invoering van maatregelen ter bevordering van de verbetering van de veiligheid en de gezondheid van de werknemers op het werk dan een geheel van nieuwe en niet met elkaar verband houdende maatregelen. De krachtens dit voorstel op de werkgevers rustende verplichtingen zijn derhalve gebaseerd op een beoordeling van de risico's door de werkgever in overeenstemming met artikel 6 (3) van de Richtlijn 89/391/EEG. De te treffen maatregelen staan derhalve in verhouding tot de risico's als gevolg van de op het werk gebruikte chemische agentia. Evenals de tekst een uitbreiding van Richtlijn 89/391/EEG behelst, maken de meer gedetailleerde bepalingen van deze tekst Richtlijn 89/391/EEG minder ontoegankelijk door de toepassing ervan toe te lichten.

10. Het voorstel omvat in zijn huidige vorm alle chemische agentia zonder te beoordelen of ze al dan niet gevaarlijk zijn. Dit is van belang, aangezien zelfs chemische agentia die theoretisch ongevaarlijk zijn, op andere kunnen reageren en zodoende een gevaar kunnen opleveren of vergroten. Chemische agentia die onder normale omstandigheden in het dagelijks leven niet als gevaarlijk worden beschouwd, kunnen ook gevaar opleveren wanneer ze in grotere hoeveelheden op het werk worden gebruikt. Zo levert zand bijvoorbeeld geen gevaar op behalve wanneer het wordt vermalen tot fijn stof, omdat het dan longaandoeningen kan veroorzaken, hetgeen zich heeft voorgedaan in gieterijen en pottenbakkerijen. Er kunnen zich ook gevaarlijke reacties voordoen met chemische stoffen die theoretisch op zich onschadelijk zijn. Zo kan water bijvoorbeeld heftig reageren op andere chemische stoffen zoals krachtige zuren of metalen; er bestaat slechts gevaar indien zich een combinatie van het water en de andere chemische stoffen voordoet.

Derhalve kan een juiste evaluatie slechts worden gemaakt indien rekening wordt gehouden met de wisselwerking van alle chemische stoffen en kunnen de juiste maatregelen ter bescherming van de werknemers worden getroffen.

Indien voor een bepaalde chemische stof kan worden aangetoond dat in verband met de chemische stof of de wisselwerking ervan met andere stoffen geen risico's zijn te verwachten, hoeven geen verdere maatregelen te worden getroffen nadat de beoordeling is voltooid.

11. Bij de uitbreiding van de bepalingen van Richtlijn 89/391/EEG is ernaar gestreefd om de voorstellen veeleer in de vorm van te verwezenlijken doelstellingen te formuleren dan als gedetailleerde en normatieve voorschriften. De werkgever wordt een zo groot mogelijke vrijheid gelaten om te besluiten hoe hij op de beste wijze de doelstellingen kan verwezenlijken voor elk van de 100.000 of meer industriële chemische agentia die in zijn bijzondere omstandigheden van belang kunnen zijn. Slechts wanneer er sprake is van bijzonder gevaarlijke chemische agentia, bijvoorbeeld voor materialen die carcinogeen, mutageen of toxisch voor de voortplanting kunnen zijn, wordt deze vrijheid van handelen beperkt doordat wordt voorgeschreven welke maatregelen voorrang hebben. Andere bijzondere maatregelen, bijvoorbeeld grenswaarden, worden alleen vastgesteld wanneer de noodzakelijkheid ervan is aangetoond.

12. Als verder bewijs dat de maatregelen krachtens dit voorstel aan aardbaar zijn in verhouding tot de risico's van chemische agentia dient erop te worden gewezen dat ze nauw aansluiten bij de door de IAO in 1990 goedgekeurde Conventie inzake chemische stoffen en derhalve internationaal gezien reeds in aanzienlijke mate ingang hebben gevonden.

d) Argumenten voor de consolidatie van bestaande bepalingen.

13. De resolutie van de Raad van 21 december 1987(2) inzake het programma van de Commissie betreffende de veiligheid, de hygiëne en de gezondheid op de arbeidsplaats(3) begroette met instemming het voornemen verdere voorstellen te doen betreffende gevaarlijke stoffen. Voorts verzocht de Raad ten tijde van de goedkeuring van Kaderrichtlijn 89/391/EEG in een verklaring de Commissie de samenhang te onderzoeken tussen de nieuwe richtlijnen en Richtlijn 80/1107/EEG betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan chemische, fysische en biologische agentia op het werk(4). Dit is onontbeerlijk met het oog op de aanpassing van de verwante, bijzondere richtlijnen betreffende specifieke chemische agentia aan Richtlijn 89/391/EEG en in het bijzonder met het oog op de verwijdering van dubbelzinnigheden in bestaande bepalingen.

14. De verdere noodzaak tot consolidatie van de bepalingen betreffende chemische agentia en tot verwezenlijking van overeenstemming tussen inhoud en benadering met betrekking tot de nieuwe Kaderrichtlijn 89/391/EEG werd beklemtoond door de Raad ten tijde van de goedkeuring van Richtlijn 90/349/EEG van de Raad betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene agentia op het werk(5).

15. Het onderhavige voorstel komt tegemoet aan deze verschillende verzoeken. Voorgesteld wordt evenwel om carcinogene agentia ook in de toekomst in een afzonderlijke tekst te regelen. Deze uitzondering is eveneens van toepassing op asbest en vinylchloridemonomeer, die beide reeds zijn geclassificeerd als menselijke

---

(2) PB nr. C28 van 3.2.1988, blz. 1
(3) PB nr. C28 van 3.2.1988, blz. 4

(4) PB nr. L327 van 3.2.1980, blz. 8
(5) PB nr. L196 van 26.7.1990, blz. 1

carcinogene agentia (R 45) en die derhalve reeds vallen onder Richtlijn 90/394/EEG betreffende carcinogene agentia. Wat betreft asbest en vinylchloridemonomeer zullen de gedetailleerde bepalingen in Richtlijn 83/477/EEG, als gewijzigd bij Richtlijn 91/382/EEG en Richtlijn 78/610/EEG afzonderlijk worden beoordeeld, rekening houdend met de richtlijn betreffende carcinogene agentia van recentere datum, die alle geclassificeerde R 45-stoffen omvat.

16. Voorts dient erop te worden gewezen dat biologische agentia die zijn opgenomen in Richtlijn 80/1107/EEG die fysische, chemische en biologische agentia omvat, nu vallen onder de bijzondere Richtlijn 90/679/EEG betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan biologische agentia op het werk(6). Verder is een afzonderlijk voorstel tot regeling van de fysische agentia in voorbereiding. Aldus wordt door de goedkeuring van de richtlijnen betreffende biologische en fysische agentia Richtlijn 80/1107/EEG overbodig wat betreft deze agentia. Daarom behandelt dit voorstel slechts chemische agentia. Wanneer de richtlijn betreffende chemische agentia van kracht wordt, zullen de verouderde richtlijnen komen te vervallen.

17. Bij de wijziging van Richtlijn 80/1107/EEG in 1988 door Richtlijn 88/642/EEG(7) betrof een van de wijzigingen de toevoeging van een uitgebreide bijlage betreffende de technische aspecten met betrekking tot de meting van blootstelling aan chemische agentia. In deze bijlage wordt verwezen naar het gebruik van CEN-normen. Sinds die tijd zijn verscheidene ontwerp-normen van de CEN opgesteld als onderdeel van het normaliseringsbeleid van de Europese Gemeenschap. Dergelijke normen zullen van bijzonder belang zijn voor chemische agentia. Drie normen wachten op goedkeuring, te weten:

---

(6) PB nr. L374 van 31.12.1990, blz. 1
(7) PB nr. L356 van 24.12.1988, blz. 74

1. De CEN-norm: "Werkplekatmosfeer: leidraad voor de bepaling van de blootstelling aan chemische stoffen voor vergelijking met grenswaarden en meetstrategie" (NEN ontwerp-norm 689)
2. De CEN-norm: "Werkplekatmosfeer: Algemene eisen voor het uitvoeren van metingen" (NEN ontwerp-norm 482)
3. De CEN-norm: "Werkplekatmosfeer: Vastlegging van conventies voor het meten van zwevend-stoffracties (NEN ontwerp-norm 481)

18. De hierbovengenoemde ontwerp-CEN-normen zullen na goedkeuring een uitgebreide leidraad vormen bij het uitvoeren van blootstellingsmetingen. Om deze reden is in de Bijlage van deze tekst geen uitgebreide leidraad voor meetmethoden opgenomen en worden een aantal uitgebreide bepalingen van Richtlijn 82/605/EEG betreffende lood weggelaten, zonder dat hierdoor aan de geboden bescherming afbreuk wordt gedaan.

Doelstellingen van dit voorstel

19. Dit voorstel heeft de volgende doelstellingen:

(a) minimumvoorschriften vast te stellen voor de bescherming van werknemers tegen risico's voor hun gezondheid en veiligheid als gevolg van alle chemische agentia op het werk;

(b) de bestaande bepalingen met betrekking tot chemische agentia te consolideren, bij te werken en aan te passen in het licht van de huidige kennis en op een lijn te brengen met de in Richtlijn 89/391/EEG vastgestelde maatregelen;

(c) in de nieuwe tekst de afzonderlijke Richtlijn 82/605/EEG betreffende de blootstelling aan metallisch lood en zijn ionverbindingen en Richtlijn 88/364/EEG betreffende een verbod van bepaalde agentia en bepaalde werkzaamheden op te nemen;

(d) aanvullende voorschriften vast te stellen met het oog op de verbetering van de bescherming van werknemers tegen de risico's van werkzaamheden met chemische agentia;

(e) de dubbelzinnigheden in de voorschriften van bestaande richtlijnen te verwijderen en een einde te maken aan de onzekerheid omtrent hun toepassingsgebied;

(f) de communautaire bepalingen betreffende de gezondheid en eiligheid van aan chemische agentia blootgestelde werknemers te verduidelijken en een betere basis voor het verstrekken van informatie aan werknemers te creëren;

(g) er zorg voor te dragen dat alle voorzorgsmaatregelen op het werk zijn gebaseerd op een juiste beoordeling van de risico's in verband met de wijze waarop chemische agentia worden gebruikt en dat de op bescherming gerichte maatregelen rekening houden met de kenmerken van de werkplek, de werkzaamheid, de omstandigheden en enigerlei bijzonder risico. Op deze wijze kunnen de genomen maatregelen goed zijn afgestemd op de omvang van het risico, de passende voorzorgsmaatregelen en de omvang van de onderneming, zonder dat de werkgevers onnodig worden belast;

(h) om de bestaande overeenstemming tussen de communautaire bepalingen en IAO-Verdrag nr. 170[8] en de daarmee verband houdende Aanbeveling nr. 177 betreffende chemische agentia op het werk duidelijker te maken;

(i) er zorg voor te dragen dat Richtlijn 90/394/EEG betreffende carcinogene agentia van kracht blijft en niet in deze tekst wordt opgenomen, aangezien deze richtlijn bijzondere aanvullende bepalingen betreffende carcinogene chemische agentia bevat.

Beschrijving van het voorstel

20. Dit voorstel omvat een preambule, drie delen en een bijlage met de minimumvoorschriften voor gezondheid en veiligheid:

a) Inhoud van het voorstel

Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende de bescherming van de gezondheid en de veiligheid van werknemers tegen de risico's van chemische agentia op het werk.

(8) Convention nr. 170 concerning safety in the use of chemicals at work, goedgekeurd door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar 77e zitting te Geneve op 25 juni 1990.

Preambule

Deel I: Algemene bepalingen

Artikel 1	Onderwerp
Artikel 2	Definities

Deel II: Tot de werkgevers gerichte bepalingen

Artikel 3	Algemene verplichtingen
Artikel 4	Bijzondere beschermings- en preventieve maatregelen
Artikel 5	Communicatie, waarschuwings- en alarmsystemen
Artikel 6	Voorlichting van de werknemers

Deel III: Diverse bepalingen

Artikel 7	Verboden
Artikel 8	Grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling
Artikel 9	Gezondheidstoezicht
Artikel 10	Raadpleging en deelneming van de werknemers
Artikel 11	Minimumvoorschriften inzake gezondheid en veiligheid
Artikel 12	Wijzigingen van de bijlagen
Artikel 13	Comité
Artikel 14	Vervallenverklaring
Artikel 15	Slotbepalingen
Artikel 16	Bestemming

Bijlage

De in artikel 11 van de richtlijn bedoelde minimumvoorschriften inzake veiligheid en gezondheid.

b) Artikelsgewijze toelichting van dit voorstel

1. Preambule

2. Deel I: Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit artikel bepaalt dat de richtlijn een afzonderlijke richtlijn is krachtens Kaderrichtlijn 89/391/EEG; de voorschriften ervan zijn derhalve minimumvoorschriften krachtens artikel 118A van het Verdrag.

Artikel 2

De definitie van "chemisch agens" in deze tekst is erg ruim, zodat alle chemische agentia eronder vallen, terwijl er in de tekst zorg voor wordt gedragen dat de voorschriften evenredig zijn aan het risico. Zij omvat alle vormen van chemische agentia, zoals rook, contaminanten en afvalstoffen die kunnen ontstaan tijdens de werkzaamheden, alsmede chemische agentia die opzettelijk worden geproduceerd of gebruikt.

3. Deel II: Tot de werkgevers gerichte bepalingen

Artikel 3

Dit artikel verplicht de werkgever er zorg voor te dragen dat de werknemers hun werkzaamheden kunnen uitvoeren zonder zichzelf of anderen op het werk in gevaar te brengen.

Aangezien een evaluatie van de gevaren en risico's op het werk een belangrijke praktische bijdrage vormt aan de maatregelen die een werkgever ter bescherming van gezondheid en veiligheid dient te treffen, wijzigt deze richtlijn de voorschriften van Richtlijn 89/391/EEG in die zin dat evaluaties worden uitgevoerd betreffende de risico's waaraan werknemers blootstaan als gevolg van enigerlei werkzaamheid met chemische agentia. De evaluatie dient alle gebruikte of waarschijnlijk te gebruiken chemische agentia te omvatten.

Voor chemische agentia die in de Gemeenschap onderworpen zijn geweest aan een specifieke evaluatie als onderdeel van het proces voor toelating tot de markt, bij voorbeeld gewasbeschermingsmiddelen, zullen deze evaluatie en alle daarmee verband houdende etiketteringen of veiligheidsinstructies vaak de basis vormen voor een groot gedeelte van de werkbeoordeling krachtens deze Richtlijn. Wat daarnaast gedaan dient te worden, is een beoordeling van de manier waarop de risico's van de chemische agentia en andere aspecten van de werkplek en de gebruiksmethoden op elkaar inwerken.

Voorts is de werkgever verplicht toezicht te houden op de werkplek, bevoegd personeel aan te stellen voor belangrijke taken, zoals de evaluaties en werkzaamheden die bijzondere risico's met zich brengen, met het oog op noodsituaties regelingen, met inbegrip van eerste-hulpvoorzieningen, te treffen en aan de werknemers duidelijke aanwijzingen te geven.

Voorts wordt met dit artikel het beginsel ingevoerd dat voorrang wordt gegeven aan collectieve beschermingsmaatregelen boven individuele beschermingsmaatregelen.

Artikel 4

Dit artikel bevat de algemene bepalingen voor de regelingen inzake apparatuur en uitrusting teneinde de risico's voor de gezondheid en veiligheid van de werknemers op het werk te verminderen.

Artikel 5

Dit artikel verplicht de werkgever voorzieningen te treffen om waarschuwingen te doen uitgaan indien er sprake is van een toegenomen risico voor gezondheid en veiligheid.

Artikel 6

Dit artikel is gewijd aan het verstrekken van informatie aan werknemers over chemische agentia en te treffen voorzorgsmaatregelen.

4. Deel III: Diverse bepalingen

Artikel 7

De thans in Richtlijn 88/364/EEG betreffende een verbod van bepaalde specifieke agentia en/of bepaalde werkzaamheden opgenomen verbodsbepalingen zijn zonder ingrijpende veranderingen in dit artikel overgenomen. Er is voorzien in de mogelijkheid dat de Raad op grond van Artikel 118A van het Verdrag nieuwe verbodsbepalingen kan toevoegen, terwijl technische wijzigingen van bestaande bepalingen door de Commissie dienen te worden uitgevoerd overeenkomstig de in Artikel 13 genoemde procedure.

Artikel 8

Er is reeds sprake van samenwerking tussen de Lid-Staten bij het wetenschappelijke proces dat leidt tot de vaststelling van grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling. De tekst stelt een communautair kader vast, zodat deze samenwerking in de toekomst op systematische wijze op communautair niveau verder kan worden ontwikkeld.

Het concept van twee verschillende soorten grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling met verschillende status wordt gehandhaafd.

"Grenswaarden" krachtens dit voorstel omvatten de "grenswaarden van dwingende aard" krachtens Richtlijn 88/642/EEG en de bestaande grenswaarden voor lood krachtens Richtlijn 82/605/EEG. De Lid-Staten zal worden verzocht een nationale grenswaarde voor de beroepsmatige blotostelling vast te stellen, zodra een communautaire grenswaarde is

vastgesteld, die niet mag worden overschreden.

De Lid-Staten wordt verzocht rekening te houden met "referentiewaarden voor de beroepsmatige blootstelling" bij de vaststelling of herziening van een nationale grenswaarde voor een bepaald chemisch agens.

Gedurende de periode van 5 jaar alvorens een referentiewaarde van de beroepsmatige blootstelling wordt herzien, hebben alle belanghebbende partijen de gelegenheid om informatie in te dienen op grond van bij de praktische toepassing ervan opgedane ervaring.

Artikel 9

Dit artikel bevat algemene regelingen voor de uitvoering van het toezicht op de gezondheid, waarbij de nadruk met name ligt op werkzaamheden met chemische agentia.

Artikel 10

Dit artikel betreft een aanpassing van de in Artikel 11 van Richtlijn 89/391/EEG vastgestelde regeling voor raadpleging en deelneming van werknemers aan werkzaamheden met chemische agentia.

De werkgevers worden verplicht om de werknemers te betrekken bij de werkplekevaluatie en de te treffen voorzorgsmaatregelen, indien wordt vastgesteld dat een grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling of biologische grenswaarde wordt overschreden.

Artikel 11

Dit artikel bepaalt binnen welke periode de werkgevers dienen te voldoen aan de in de Bijlage beschreven minimumvoorschriften inzake gezondheid en veiligheid. Wat betreft nieuwe werkzaamheden moet de werkgever de voorschriften naleven vanaf de inwerkingtreding van deze richtlijn; voor bestaande werkzaamheden bestaat een overgangsperiode van vijf jaar.

Artikel 12

Dit artikel beschrijft de regelingen voor technische wijzigingen van de richtlijn en voorziet in de invoering van technische begeleiding.

Artikel 14

Na goedkeuring van deze richtlijn zullen de vermelde richtlijnen overbodig worden en derhalve komen te vervallen. Er dient op te worden gewezen dat Richtlijn 80/1107/EEG betrekking heeft op chemische, fysische en biologische agentia. De biologische agentia worden reeds geregeld in Richtlijn 90/679/EEG en de fysische agentia vormen het onderwerp van een afzonderlijk, reeds in behandeling zijnd voorstel.

Deze drie bijzondere richtlijnen in de zin van artikel 8 van Richtlijn 80/1107/EEG kunnen, zelfs indien Richtlijn 80/1107/EEG komt te vervallen, zelfstandig blijven bestaan. De eerste bijzondere Richtlijn betreffende lood (82/605/EEG) is evenwel reeds opgenomen in het huidige voorstel en kan derhalve ook komen te vervallen. De tweede

Richtlijn betreffende asbest (Richtlijn 83/477/EEG, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 91/382/EEG) zal overeenkomstig artikel 9, lid 1, van Richtlijn 83/477/EEG, zoals laatstelijk gewijzigd, voor 31 december 1995 opnieuw worden bezien. De derde Richtlijn betreffende lawaai (86/188/EEG) zal worden opgenomen in het hierboven genoemde voorstel betreffende fysische agentia. De vierde Richtlijn betreffende een verbod van bepaalde specifieke agentia en/of bepaalde werkzaamheden (88/364/EEG) is reeds opgenomen in dit voorstel en kan derhalve komen te vervallen.

BIJLAGE

1. Voorafgaande opmerking

De bijlage bevat een beschrijving van de minimumvoorschriften inzake veiligheid en gezondheid die van toepassing zijn wanneer op de juiste wijze rekening wordt gehouden met de kenmerken van de werkplek, de werkzaamheid, de omstandigheden of een bepaald risico.

2. Verplichtingen in verband met toezicht

De tekst omschrijft de eisen betreffende de deskundigheid van de persoon die aan het hoofd staat van de werkplek en de personen die toezicht houden op de werknemers. Er wordt op gewezen dat de werkgever deze taken zelf kan vervullen, indien hij voldoet aan de eisen betreffende deskundigheid.

3. Beschermende maatregelen

Deze paragraaf is gewijd aan de concentratie in de lucht van chemische agentia die een gevaar kunnen opleveren voor de gezondheid en veiligheid van de werknemers.

De werkgever is verplicht er zorg voor te dragen dat de blootstelling van werknemers aan een chemisch agens waarvoor een grenswaarde is vastgesteld, niet de grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling overschrijdt. Er wordt een samenvatting gegeven van de regelingen voor de evaluatie en meting van de blootstelling van de werknemers.

4. Bescherming tegen uitzonderlijke risico's

Deze paragraaf verplicht de werkgever om bijzondere aandacht te schenken aan werkzaamheden, zoals onderhoud, tijdens welke de risico's groter kunnen zijn, omdat de normale procédécontroles niet kunnen worden toegepast. Voorts worden situaties zoals een noodtoestand en waarin tegenmaatregelen dienen te worden getroffen na een ongeval of voorval beschreven en wordt de werkgever verplicht regelingen te treffen voor het geval dergelijke voorvallen zich voordoen.

5. Informatie omtrent ontheffingen

Deze paragraaf bevat de aan de bevoegde autoriteiten te verstrekken informatie wanneer om ontheffingen van de verboden wordt verzocht.

6. Onderhoud van veiligheidsmaterieel

Er worden algemene voorschriften gegeven.

7. Maatregelen in verband met gezondheidstoezicht

De Commissie is van oordeel dat voor sommige chemische agentia bijzondere maatregelen in verband met gezondheidstoezicht noodzakelijk zijn. Deze agentia vallen in twee categorieën uiteen:

- sensibiliserende stoffen;
- andere in dit onderdeel van de bijlage genoemde chemische agentia.

Voor deze agentia dient gezondheidstoezicht te worden verstrekt.

Biologische grenswaarden en bijbehorende voorschriften dienen te worden beschouwd als onderdeel van het gezondheidstoezicht.

8. Bijhouden van dossiers

Dit onderdeel beschrijft de door een werkgever te treffen regelingen voor het bijhouden van een dossier van het veiligheids- en gezondheidsdocument. Voorts bepaalt het dat de Lid-Staten regelingen voor individuele medische dossiers dienen te treffen.

9. Informatie omtrent chemische agentia

Dit onderdeel verplicht de werkgever om de werknemer voorlichting te verstrekken die noodzakelijk is om veilige werkmethoden te waarborgen. Indien van toepassing en in overeenstemming met andere communautaire richtlijnen wordt de informatie verstrekt door middel van signalen, etiketten en informatiebladen.

Op de werkgever rust de verplichting om er zorg voor te dragen dat vaten en leidingen die gebruikt worden voor chemische agentia op de werkplek voorzien zijn van etiketten of signalering in overeenstemming met Richtlijn 92/58/EEG. In vele gevallen zijn op de door de werkgever gekochte produkten, in overeenstemming met andere wetgeving, reeds duidelijk de identiteit en risico's ervan aangeven. Indien de oorspronkelijke etikettering niet aanwezig is, bijvoorbeeld wanneer het chemische agens binnen het bedrijf wordt overgebracht naar een ander vat, treft de werkgever andere regelingen. Ten tijde van de goedkeuring van de 7e wijziging van Richtlijn 67/548/EEG verzocht de Raad de Commissie nadrukkelijk voorstellen in dezen te doen met betrekking tot

tussenprodukten.

Voorts is het verplicht de werknemers in het bezit te stellen van de door de leverancier verstrekte veiligheidsinformatiebladen en, indien deze niet beschikbaar zijn, een soortgelijk informatieblad samen te stellen.

10. Grenswaarden en biologische grenswaarden

Dit onderdeel geeft de vastgestelde grenswaarden en biologische grenswaarden. Thans bestaan er de grenswaarde voor lood in de lucht op de werkplek en de biologische grenswaarde (die de opname van lood door de werknemer aangeeft). De lijst van waarden kan te zijner tijd worden uitgebreid.

Toen Richtlijn 82/605/EEG betreffende de risico's van blootstelling aan metallisch lood werd goedgekeurd, bestond er behoefte aan herziening van de grenswaarden voor beroepsblootstelling aan lood en de biologische grenswaarde met het oogmerk deze te verlagen. Het huidige voorstel bevestigt de biologische grenswaarde in bloed van 70 µg/100 ml als minimumvoorschrift; het maakt evenwel de in Richtlijn 82/605/EEG gegeven marge ongedaan die een bloedloodgehalte van tussen 70 en 80 µg Pb/100 ml in bepaalde omstandigheden toeliet.

11. Bijzondere maatregelen in verband met lood

Dit onderdeel beschrijft andere mogelijkheden voor biologische controle in verband met lood.

ADVIES VAN HET RAADGEVEND COMITÉ

Het advies van het Raadgevend Comité voor de veiligheid, de hygiëne en de gezondheidsbescherming op de arbeidsplaats omtrent het voorstel is ingewonnen. De Commissie heeft goede nota genomen van het advies van het Comité bij de samenstelling van de thans aan de Raad voorgelegde tekst, met name met betrekking tot de procedure voor het vaststellen van grenswaarden, de voorschriften voor de evaluatie en het bijhouden van dossiers, verbetering van de bepalingen betreffende de veiligheid en de grenswaarde voor lood in de lucht, die ongewijzigd blijft ten opzichte van de grenswaarde in Richtlijn 82/605/EEG betreffende lood.

EFFECTRAPPORTAGE

Er is een effectstudie uitgevoerd en een exemplaar van de effectrapportage is als Bijlage A aan deze memorie van toelichting toegevoegd. Er wordt op gewezen dat als gevolg van deze effectstudie de lijst van chemische agentia waarvoor krachtens Artikel 9 gezondheidstoezicht vereist is met meer dan de helft is teruggebracht ten opzichte van de voorlopige versie waarop het onderzoek was gebaseerd.

VOORSTEL VOOR EEN RICHTLIJN VAN DE RAAD BETREFFENDE DE BESCHERMING VAN DE GEZONDHEIDHEID EN DE VEILIGHEID VAN WERKNEMERS TEGEN DE RISICO'S VAN CHEMISCHE AGENTIA OP HET WERK

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op Artikel 118A,

Gezien het voorstel van de Commissie(1), opgesteld na raadpleging van het Raadgevend Comité voor de veiligheid, de hygiëne en de gezondheidsbescherming op de arbeidsplaats,

In samenwerking met het Europese Parlement(2),

Gezien het advies van het Economische en Sociaal Comité(3),

Overwegende dat in Artikel 118A van het Verdrag wordt bepaald dat de Raad door middel van richtlijnen de minimumvoorschriften vaststelt om de verbetering van met name het arbeidsmilieu te bevorderen, teneinde een hogere graad van bescherming van de veiligheid en de gezondheid van de werknemers te garanderen;

Overwegende dat volgens dit Artikel in deze richtlijnen wordt vermeden zodanige

---

(1) PB nr. ...
(2) PB nr. ...
(3) PB nr. ...

administratieve, financiële en juridische verplichtingen op te leggen dat zij oprichting en ontwikkeling van kleine en middelgrote ondernemingen zouden kunnen hinderen;
Overwegende dat de verbetering van de veiligheid, de hygiëne en de gezondheid op het werk van de werknemers een doelstelling is die niet ondergeschikt mag zijn aan zuiver economische overwegingen;

Overwegende dat de naleving van minimumvoorschriften inzake de bescherming van de gezondheid en de veiligheid van de werknemers tegen risico's in verband met chemische agentia niet slechts bescherming van de gezondheid en de veiligheid van iedere afzonderlijke werknemer waarborgt, maar tevens een niveau van minimale bescherming van alle werknemers in de Gemeenschap mogelijk maakt dat iedere mogelijke verstoring van de concurrentievoorwaarden tegengaat;

Overwegende dat een adequaat niveau van bescherming tegen de risico's in verband met chemische agentia voor de Gemeenschap als geheel wordt verwezenlijkt en dat dat beschermingsniveau niet door uitgebreide voorschriften maar door een kader van algemene principes wordt bereikt teneinde de Lid-Staten in staat te stellen de minimumvoorschriften op adequate wijze toe te passen;

Overwegende dat werknemers bij een werkzaamheid waarbij chemische agentia zijn betrokken bijzonder grote risico's kunnen lopen;

Overwegende dat Richtlijn 80/1107/EEG van de Raad van 22 november 1980 betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan chemische, fysische en biologische agentia op het werk(4), als laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 88/642/EEG(5), Richtlijn 82/605/EEG van de Raad van 28 juni 1982 betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan

---

(4) PB nr. L327 van 3.12.1980, blz. 8
(5) PB nr. L356 van 24.12.1988, blz. 74

metallisch lood en zijn ionverbindingen op het werk (eerste bijzondere richtlijn in de zin van Artikel 8 van Richtlijn 80/1107/EEG)(6) en Richtlijn 88/364/EEG van de Raad van 9 juni 1988 ter bescherming van werknemers door een verbod van bepaalde specifieke agentia en/of bepaalde werkzaamheden (vierde bijzondere richtlijn in de zin van artikel 8 van Richtlijn 80/1107/EEG)(7) ter wille van de samenhangendheid en duidelijkheid, alsmede om technische redenen, moeten worden herzien en opgenomen in een enkele richtlijn die de minimumvoorschriften vaststelt voor de bescherming van de gezondheid en veiligheid van werknemers bij werkzaamheden waarbij chemische agentia zijn betrokken; dat deze richtlijnen kunnen komen te vervallen;

Overwegende dat deze richtlijn een bijzondere richtlijn is in de zin van Artikel 16, lid 1, van Richtlijn 89/391/EEG van 12 juni 1989 betreffende de tenuitvoerlegging van maatregelen ter bevordering van de veiligheid en de gezondheid van de werknemers op het werk(8);

Overwegende dat de bepalingen van voornoemde richtlijn ten volle van toepassing zijn met betrekking tot aan chemische agentia blootgestelde werknemers, onverminderd meer dwingende en/of specifieke bepalingen die in de onderhavige richtlijn zijn opgenomen;

Overwegende dat Richtlijn 67/548/EEG van de Raad van 27 juni 1967 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke maatregelen inzake de indeling, de verpakking en het kenmerken van gevaarlijke stoffen(9), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 92/32/EEG van de Raad van 30 april 1992(10), Richtlijn van de Raad van 26 juni 1978 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgeving van de Lid-Staten inzake de indeling, de verpakking en etikettering van gevaarlijke

---

(6) PB nr. L247 van 23.8.1982, blz. 12
(7) PB nr. L179 van 9.7.1988, blz. 44
(8) PB nr. L183 van 26.9.1989, blz. 1
(9) PB nr. L196 van 16.8.1967, blz. 1
(10) PB nr. L154 van 5.6.1992, blz. 1

preparaten (pesticiden)[11] en Richtlijn 88/379/EEG van de Raad van 7 juni 1988 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke maatregelen van de Lid-Staten inzake de indeling, de verpakking en het kenmerken van gevaarlijke preparaten[12], laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 90/492/EEG[13], een systeem van specifieke informatie over gevaarlijke stoffen en preparaten omschrijven en vastleggen in de vorm van veiligheidsinformatiebladen die voornamelijk bestemd zijn voor industriële gebruikers teneinde hen in staat te stellen de maatregelen te treffen die nodig zijn om de gezondheid en de veiligheid van de werknemers te waarborgen;

Overwegende dat in Richtlijn 92/58/EEG van 24 juni 1992 betreffende de minimumvoorschriften voor veiligheids- en/of gezondheidssignalering op het werk[14] een systeem wordt vastgelegd voor het markeren van vaten en buizen die gebruikt worden voor gevaarlijke stoffen of preparaten op het werk;

Overwegende dat Richtlijn 82/501/EEG van de Raad van 24 juli 1982 inzake de risico's van zware ongevallen bij bepaalde industriële activiteiten[15] de beperking van de gevolgen voor mens en milieu en het waarborgen van een hoog niveau van bescherming tegen dergelijke ongevallen en de gevolgen ervan in de gehele Gemeenschap tot doel heeft;

Overwegende dat het, teneinde de voor werknemers beschikbare informatie ter waarborging van een hoger beschermingsniveau te vervolledigen, noodzakelijk is de werknemers en hun vertegenwoordigers op de hoogte te houden van de risico's die chemische agentia voor hun veiligheid en gezondheid kunnen meebrengen en van de maatregelen die noodzakelijk zijn om deze risico's te verkleinen of uit weg te ruimen

---

(11) PB nr. L 206 van 29.07.1978, blz. 13
(12) PB nr. L 187 van 16.07.1988, blz. 14
(13) PB nr. L 275 van 05.10.1990, blz. 35
(14) PB nr L 245 van 26.08.1992, blz. 23
(15) PB nr. L 230 van 05.08.1982, blz. 1

en dat zij in de gelegenheid moeten zijn te controleren of de nodige beschermende maatregelen worden genomen;

Overwegende dat de werkgevers op de hoogte moeten blijven van de nieuwe ontwikkelingen in de technologie met het oog op de verbetering van de veiligheid en de gezondheid van de werknemers en regelmatig de gevolgen voor de gezondheid en de veiligheid van de werknemers moeten evalueren;

Overwegende dat, hoewel in sommige gevallen de wetenschappelijke kennis mogelijk onvoldoende is om een grenswaarde voor blootstelling aan een chemisch agens vast te kunnen stellen waarbeneden geen gezondheidsrisico's meer bestaan, een beperking van de blootstelling aan chemische agentia deze risico's desalniettemin zal verminderen;

Overwegende dat Richtlijn 91/322/EEG van de Commissie van 29 mei 1991 indicatieve grenswaarden vaststelt, zoals voorzien in Richtlijn 80/1107/EEG van de Raad betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan chemische, fysische en biologische agentia op het werk en dat voornoemde richtlijn gehandhaafd moet blijven als onderdeel van het bestaande kader;

Overwegende dat onder toepassing van de procedure als vastgelegd in Artikel 13 de technische uitvoeringsmaatregelen voor de toepassing van deze richtlijn worden toevertrouwd aan de Commissie, in nauwe samenwerking met de Lid-Staten;

Overwegende dat de onderhavige richtlijn een praktische bijdrage vormt tot de schepping van een sociale dimensie van de interne markt.

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

DEEL I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Onderwerp

1. Deze richtlijn, die de [ ] bijzondere richtlijn is in de zin van Artikel 16, lid 1, van Richtlijn 89/391/EEG, legt de minimumvoorschriften vast voor de bescherming van werknemers tegen risico's voor hun gezondheid en veiligheid die zich als gevolg van de effecten van chemische agentia die aanwezig zijn op de werkplek of als gevolg van een werkzaamheid waarbij chemische agentia zijn betrokken, voordoen of kunnen voordoen.

2. De voorschriften van deze richtlijn zijn van toepassing op alle chemische agentia op het werk, onverminderd andere communautaire bepalingen krachtens Richtlijn 82/501/EEG, zoals laatstelijk gewijzigd, inzake de risico's van zware ongevallen bij bepaalde industriële activiteiten en de bepalingen voor chemische agentia waarop maatregelen voor stralingsbescherming van toepassing zijn uit hoofde van de richtlijnen die zijn vastgesteld krachtens het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie.

3. Op carcinogene agentia op het werk zijn de bepalingen van Richtlijn 90/394/EEG van toepassing, voor zover deze gunstiger zijn voor de veiligheid en gezondheid van werknemers tijdens het werk.

4. De bepalingen van Richtlijn 89/391/EEG zijn volledig van toepassing op het gehele in lid 1 bedoelde gebied, onverminderd meer dwingende en/of specifieke bepalingen die in de onderhavige richtlijn zijn opgenomen.

5. De bevoegde autoriteiten controleren regelmatig of de werkgevers de passende maatregelen hebben genomen om de gezondheid en veiligheid van de werknemers te beschermen en de risicobeoordeling overeenkomstig artikel 3, lid 2, te herzien.

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van de onderhavige richtlijn wordt verstaan onder:

(a) "Chemisch agens": elk chemisch element of chemische verbinding, op zichzelf of als bijmengsel, zoals deze in natuurlijke staat voorkomt of het resultaat is van een werkzaamheid, al dan niet opzettelijk geproduceerd en al dan niet op de markt gebracht;

(b) "Werkzaamheid met chemische agentia": iedere werkzaamheid waarbij chemische agentia gebruikt worden of bestemd zijn voor gebruik in een proces, waaronder de produktie, het intern transport, de opslag, het vervoer of de verwijdering en de behandeling, of die het gevolg zijn van een dergelijke werkzaamheid.

(c) "Grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling": tenzij anders gespecificeerd, de concentratie van een chemisch agens op de werkplekin de lucht binnen het ademhalingsbereik van een werknemer, met inbegrip van "grenswaarden" en "referentiewaarden voor beroepsblootstelling";

(d) "Biologische grenswaarde": de concentratiegrens in het passend biologisch medium van het agens in kwestie, de metaboliet daarvan of een indicator van het effect;

(e) "Gevaar": de inherente eigenschap van een chemisch agens met het vermogen om schade te berokkenen;

(f) "Risico": de waarschijnlijkheid dat bij gebruik en/of blootstelling het vermogen om schade te berokkenen werkelijkheid wordt;

(g) "Bevoegd persoon": elke persoon die de nodige kennis, ervaring, praktische bekwaamheid en vaardigheden bezit om de taak in kwestie te verrichten;

(h) "Afvalprodukt": elk na een chemisch proces overblijvend chemisch agens of elk door een chemisch agens besmet voorwerp of materiaal, dat voor verwijdering is bestemd;

(i) "Gezondheidstoezicht": de beoordeling van een afzonderlijke werknemer ten einde zijn gezondheidstoestand vast te stellen.

DEEL II

TOT DE WERKGEVERS GERICHTE BEPALINGEN

Artikel 3

Algemene verplichtingen

1. Teneinde de veiligheid en gezondheid van de werknemers te beschermen treft de werkgever de noodzakelijke maatregelen, met inbegrip van de toewijzing van specifieke taken aan een bevoegd persoon, om te waarborgen dat in geval van werkzaamheden met chemische agentia:

   a) de werknemers de hun opgedragen werkzaamheden kunnen uitvoeren zonder hun veiligheid, gezondheid en/of die van andere werknemers in gevaar te brengen;

   b) het bedienen van werkplekken wanneer werknemers aanwezig zijn onder de verantwoordelijkheid van een met het toezicht belast persoon plaatsvindt;

   c) een werkzaamheid die een bijzonder risico met zich meebrengt slechts aan bevoegd personeel wordt toevertrouwd en in overeenstemming met de gegeven instructies wordt uitgevoerd;

   d) doeltreffende regelingen worden getroffen voor ongevallen en noodsituaties, met inbegrip van ter zake doende veiligheidsoefeningen die met regelmatige tussenpozen moeten worden uitgevoerd;

e) alle veiligheids- en gezondheidsinstructies voor de betrokken werknemers begrijpelijk zijn;

f) passende eerste-hulpvoorzieningen ter beschikking worden gesteld.

2. De werkgever dient in het bezit te zijn van de in een document vastgelegde beoordeling van de risico's betreffende veiligheid en gezondheid, hierna te noemen het "veiligheids- en gezondheidsdocument", dat steeds bijgewerkt dient te zijn.

In het veiligheids- en gezondheidsdocument moet in het bijzonder worden vermeld:

- een beoordeling van de risico's die de werknemers lopen tijdens een werkzaamheid waarbij chemische agentia zijn betrokken en dat een bevoegd persoon deze beoordeling heeft opgesteld; wanneer een chemisch agens het onderwerp is geweest van een specifieke evaluatie van de risico's voor de gebruikers ervan als onderdeel van een procedure tot machtiging om het op de markt te brengen, moet in de risicobeoordeling rekening worden gehouden met de resultaten van die evaluatie;

- dat passende maatregelen om de doelstelling van de richtlijn te verwezenlijken en in het bijzonder alle in andere communautaire wetgeving opgenomen voorzorgsmaatregelen ter bescherming van de gezondheid en veiligheid van de werknemers zijn getroffen;

- dat het ontwerp, gebruik en onderhoud van de werkplek en van de voor de chemische agentia te gebruiken uitrusting veilig zijn;

- dat een bijgewerkte lijst van de gebruikte of voor gebruik bedoelde chemische agentia op het werk is opgesteld.

Het veiligheids- en gezondheidsdocument wordt opgesteld voor het begin van de werkzaamheid en bijgewerkt, met name indien ingrijpende veranderingen hebben plaatsgevonden waardoor het verouderd kan zijn.

De werkgever draagt er zorg voor dat de werknemers op de hoogte zijn van de inhoud van het veiligheids- en gezondheidsdocument wanneer een belangrijke verandering op de werkplek een wijziging in het document ten gevolge heeft.

3. De werkgever zorgt ervoor dat het risico van een chemisch agens voor de veiligheid en gezondheid van werknemers op het werk wordt opgeheven of verkleind, met name door het opheffen van het risico aan de bron en door te streven naar de maximale vermindering van het risico door collectieve beschermende maatregelen, met name door schonere technologieën en aan de hand van de laatste ontwikkelingen in de techniek, in plaats van door individuele beschermende maatregelen.

4. Voor bepaalde bijzondere werkzaamheden, zoals onderhoud, binnen een onderneming of inrichting ten aanzien waarvan kan worden verwacht dat, zelfs nadat alle technische maatregelen zijn genomen, de mogelijkheid van een significante blootstelling aanwezig blijft of die om andere redenen schadelijke gevolgen voor de veiligheid en gezondheid kunnen hebben, neemt de werkgever, na raadpleging van de werknemers of hun vertegenwoordigers in de onderneming

of inrichting, de maatregelen die nodig zijn om de duur van de blootstelling van de werknemers tot een minimum te beperken en de bescherming van werknemers bij het verrichten van dergelijke werkzaamheden te waarborgen.

De werkgever draagt er zorg voor dat deze werkzaamheden alleen plaatsvinden in duidelijk afgebakende en gemarkeerde zones en dat op andere manieren wordt voorkomen dat niet nadrukkelijk bevoegde personen toegang tot dergelijke zones hebben.

5. De door de werkgever getroffen maatregelen om aan de eisen van deze richtlijn te voldoen, dienen in overeenstemming te zijn met de noodzaak de volksgezondheid en het milieu te beschermen.

Artikel 4

Bijzondere beschermings- en preventiemaatregelen

De werkgever treft maatregelen en voorzorgsmaatregelen in overeenstemming met de aard van het risico:

- door een geschikte en veilige uitrusting en procesapparatuur ter beschikking te stellen;

- door de hoeveelheid van een gevaarlijk chemisch agens op de werkplek te beperken en door onverenigbare chemische agentia te scheiden;

- door het uitbreken en verspreiden van branden en het zich voordoen van explosies te vermijden, ontdekken en bestrijden, en

- door explosieve en/of gevaarlijke atmosferen te voorkomen.

Artikel 5

Communicatie, waarschuwings- en alarmsystemen

De werkgever neemt de noodzakelijke maatregelen om een toegenomen risico voor de veiligheid en gezondheid te signaleren en, indien noodzakelijk, het mogelijk te maken dat onmiddellijk hulpacties en evacuatie- en reddingsoperaties worden ondernomen.

Artikel 6

Voorlichting van de werknemers

1. Onverminderd Artikel 10 van Richtlijn 89/391/EEG worden de werknemers en/of hun vertegenwoordigers voorzien van:

   - voorlichting over chemische agentia, zoals bedoeld in punt 9 van de Bijlage, in een begrijpelijke, aan de behoefte van de individuele werknemer aangepaste vorm;

   - voorlichting over passende voorzorgsmaatregelen en te ondernemen acties om zichzelf en andere werknemers op de werkplek te beschermen;

   - schriftelijke, bijgewerkte informatie wanneer dat volgens de in

overeenstemming met Artikel 3.2 uitgevoerde evaluatie noodzakelijk blijkt.

2. De werkgever draagt er zorg voor dat de verpakkingen die voor chemische agentia op het werk gebruikt worden veiligheidsaanduidingen bevatten of gemarkeerd zijn met de identificatie en de aard van de inhoud en de gevaren daarvan. Indien bij de levering geen veiligheidsinformatieblad is verstrekt, moet de werkgever de ter zakedoende informatie van de leverancier of andere bronnen verkrijgen en mag hij het chemische agens niet gebruiken alvorens deze informatie is verkregen en in bezit van de werknemers is gesteld.

DEEL III

DIVERSE BEPALINGEN

Artikel 7

Verboden

1. Het produceren, vervaardigen of op het werk gebruiken van chemische agentia en de hierna vermelde werkzaamheden zijn verboden tot de hieronder genoemde omvang. Het verbod geldt niet indien het chemische agens aanwezig is in een ander chemisch agens of deel uitmaakt van een afvalprodukt, mits de individuele concentratie daarin beneden de vastgelegde grenswaarde blijft.

EINECS (1) Nr.	CAS (2) Nr.	Naam van het agens	Concentratielielimiet voor vrijstelling
202-080-4	91-59-8	2-naftylamine en de zouten daarvan	0.1 % w/w
202-177-1	92-67-1	4-aminodifenyl en de zouten daarvan	0.1 % w/w
202-199-1	92-87-5	Benzidine en de zouten daarvan	0.1 % w/w
202-204-7	92-93-3	4-nitrodifenyl	0.1 % w/w

(1) EINECS: European Inventory of Existing Chemical Substances (Europese Inventaris van bestaande chemische handelsstoffen)

(2) CAS: Chemical Abstract Service

2. Op verzoek van een werkgever kunnen de Lid-Staten bijzondere ontheffingen verlenen van het in lid 1 bepaalde in de volgende omstandigheden:

- wanneer het uitsluitend gaat om wetenschappelijk onderzoek en testen, daaronder begrepen analyse;

- wanneer het gaat om werkzaamheden die zijn bedoeld om de verboden chemische agentia te verwijderen;

- mits de produktie of het gebruik plaatsvindt in een gesloten systeem en het chemisch agens aan het eind van het proces niet meer overblijft.

3. De wijzigingen die noodzakelijk zijn met betrekking tot de chemische agentia en werkzaamheden die reeds onder dit artikel vallen, worden vastgesteld en goedgekeurd overeenkomstig de in Artikel 13 bedoelde procedure.

Artikel 8

Grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling

1. Grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling worden opgesteld overeenkomstig de in Artikel 13 bedoelde procedure, met inachtneming van de beschikbare informatie, daaronder begrepen wetenschappelijke en technische gegevens.

2. Voor ieder chemisch agens waarvoor een grenswaarde is opgenomen in de Bijlage (onderdeel 10) stellen de Lid-Staten een overeenkomstige grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling vast die niet mag worden overschreden.

3. Grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling die bij Richtlijn 91/322/EEG zijn vastgesteld als indicatieve grenswaarden zullen in deze Richtlijn als referentiewaarden voor beroepsmatige blootstelling worden beschouwd.

4. De Lid-Staten houden rekening met de referentiewaarden voor beroepsmatige blootstelling wanneer zij grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling op hun grondgebied vaststellen.

5. Wanneer een Lid-Staat op grond van nieuwe gegevens een grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling voor een chemisch agens invoert of herziet, stelt deze de Commissie en de andere Lid-Staten daarvan in kennis onder vermelding van de ter zake doende wetenschappelijke en technische gegevens.

Artikel 9

Gezondheidstoezicht

De Lid-Staten stellen maatregelen vast om ervoor te zorgen dat de werknemers onder passend gezondheidstoezicht staan dat afgestemd is op de risico's voor hun veiligheid en gezondheid op het werk in overeenstemming met Artikel 14 van Richtlijn 89/391/EEG.

Artikel 10

Raadpleging en deelneming van de werknemers

De raadpleging en deelneming van werknemers en/of hun vertegenwoordigers in verband met kwesties de onderhavige richtlijn betreffende, vinden plaats overeenkomstig het bepaalde in Artikel 11 van Richtlijn 89/391/EEG. Met name treft de werkgever regelingen om de deelneming van de werknemers en/of hun

vertegenwoordigers bij de beoordeling van hun werkplek en bij de vaststelling van de voorzorgsmaatregelen die moeten worden getroffen wanneer er aanwijzingen zijn dat een grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling of biologische grenswaarde wordt overschreden, te vergemakkelijken.

Artikel 11

Minimumvoorschriften inzake gezondheid en veiligheid

1. Een nieuwe werkzaamheid waarbij voor de eerste maal chemische agentia zijn betrokken na de in Artikel 14 genoemde datum van inwerkingtreding van deze richtlijn moet voldoen aan de in de Bijlage vastgestelde minimumvoorschriften inzake veiligheid en gezondheid.

2. Een werkzaamheid waarbij chemische agentia zijn betrokken die reeds bestaat op de in Artikel 14 bedoelde datum van inwerkingtreding van deze richtlijn moet zo spoedig mogelijk en uiterlijk 5 jaar na die datum voldoen aan de in de Bijlage vastgelegde minimumvoorschriften inzake veiligheid en gezondheid.

Artikel 12

Wijzigingen van de Bijlage

1. Aanpassingen van strikt technische aard van de Bijlage in verband met:

   - de vaststelling van richtlijnen op het gebied van de technische harmonisatie en normalisatie betreffende chemische agentia,

en/of

- de technische vooruitgang, veranderingen in internationale voorschriften of specificaties en nieuwe inzichten op het gebied van chemische agentia,

worden vastgesteld volgens de procedure bedoeld in Artikel 13.

2. Gedetailleerde voorschriften voor de technische begeleiding bij de tenuitvoerlegging van de bepalingen van deze richtlijn worden vastgesteld overeenkomstig de in Artikel 13 bedoelde procedure.

Artikel 13

Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door het comité opgericht in Artikel 17(1) van Directive 89/391/EEC.

2. In de gevallen waarin wordt verwezen naar de in dit artikel omschreven procedure, wordt deze bij het comité ingeleid door de Voorzitter, hetzij op diens initiatief, hetzij op verzoek van een vertegenwoordiger van een Lid-Staat.

De vertegenwoordiger van de Commissie legt het comité een ontwerp voor van de te nemen maatregelen. Het comité brengt advies uit over dit ontwerp binnen een termijn die de Voorzitter kan vaststellen naar gelang van de urgentie van de materie. Het comité spreekt zich uit met de meerderheid van stemmen die in artikel 148, lid 2, van het Verdrag is voorgeschreven voor de aanneming van de besluiten die de Raad op voorstel van de Commissie dient te nemen. Bij stemming in het comité worden de stemmen van de vertegenwoordigers van de Lid-Staten gewogen overeenkomstig genoemd artikel. De Voorzitter neemt niet aan de stemming deel

De Commissie stelt de beoogde maatregelen vast wanneer zij in overeenstemming zijn met het advies van het comité.

Wanneer de beoogde maatregelen niet in overeenstemming zijn met het advies van het comité, of indien geen advies is uitgebracht, dient de Commissie onverwijld bij de Raad een voorstel in betreffende de te nemen maatregelen. De Raad besluit met gekwalificeerde meerderheid van stemmen.

Indien de Raad, na verloop van een termijn van drie maanden na de indiening van het voorstel bij de Raad, geen besluit heeft genomen, worden de voorgestelde maatregelen door de Commissie vastgesteld.

Artikel 14

Vervallenverklaring

1. Op de dag dat deze richtlijn van kracht wordt, komen onderstaande richtlijnen te vervallen:

   - Richtlijn 80/1107/EEG, zoals gewijzigd bij Richtlijn 88/642/EEG, betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan chemische, fysische en biologische agentia op het werk;

- Richtlijn 82/605/EEG betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan metallisch lood en zijn ionverbindingen op het werk;

- Richtlijn 88/364/EEG ter bescherming van werknemers door een verbod van bepaalde specifieke agentia en/of bepaalde werkzaamheden.

2. De verwijzing in:

- Artikel 15, lid 1, van Richtlijn 83/477/EEG en Artikel 1, lid 5, van Richtlijn 91/382/EEG tot wijziging van Richtlijn 83/477/EEG betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest op het werk;

- Artikel 12, lid 2, van Richtlijn 86/188/EEG betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan lawaai op het werk;

naar de in Artikel 10 van Richtlijn 80/1107/EEG omschreven procedure wordt opgevat als verwijzing naar de in Artikel 13 vastgestelde procedure.

3. Elke andere verwijzing in:

- Richtlijn 83/477/EEG, zoals gewijzigd bij Richtlijn 91/382/EEG, betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest op het werk;

- Richtlijn 86/188/EEG betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan lawaai op het werk;

- Richtlijn 91/322/EEG tot vaststelling van indicatieve grenswaarden ter uitvoering van Richtlijn 80/1107/EEG van de Raad betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan chemische, fysische en biologische agentia op het werk;

naar Richtlijn 80/1107/EEG, zoals gewijzigd bij Richtlijn 88/642/EEG, is vervallen.

Artikel 15

Slotbepalingen

1. De Lid-Staten nemen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen aan om uiterlijk op 30 Juni 1996 te voldoen aan deze richtlijn. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

2. Wanneer de Lid-Staten de in lid 1 bedoelde bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen verwezen naar de onderhavige richtlijn of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking ervan. De procedure voor deze verwijzing wordt vastgesteld door de Lid-Staten.

3. De Lid-Staten delen de Commissie de teksten mee van de bepalingen van intern recht die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied reeds hebben vastgesteld of zullen vaststellen.

4. De Lid-Staten brengen om de 5 jaar aan de Commissie verslag uit over de praktische tenuitvoerlegging van deze richtlijn, onder vermelding van de

standpunten van de sociale partners.

De Commissie brengt hiervan het Europese Parlement, de Raad en het Economische en Sociaal Comité op de hoogte.

Artikel 16

Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.

Gedaan te .....

Voor de Raad

De voorzitter

BIJLAGE

Minimumvoorschriften inzake veiligheid en gezondheid als bedoeld in Artikel 11 van de richtlijn

1. Voorafgaande opmerking

De in deze bijlage vastgestelde verplichtingen zijn van toepassing wanneer de kenmerken van de werkplek, de werkzaamheid, de omstandigheden of een bepaald risico zulks vereisen.

2. Verplichtingen in verband met toezicht

2.2 Verantwoordelijke persoon

Een door de werkgever in overeenstemming met de nationale wetgeving en/of praktijken benoemde verantwoordelijke en bevoegde persoon heeft te allen tijde de leiding van iedere werkplek waar chemische agentia en werknemers aanwezig zijn.

De werkgever kan zelf de in het eerste lid bedoelde verantwoordelijkheid op zich nemen, indien hij beschikt over de vaardigheden en deskundigheid die hiervoor vereist zijn overeenkomstig de nationale wetgeving en/of praktijken.

2.3 Toezicht

Teneinde de bescherming van de gezondheid en veiligheid van de werknemers tijdens alle verrichte werkzaamheden te waarborgen, wordt het noodzakelijke toezicht uitgevoerd door bevoegde personen die beschikken over de nodige kennis, ervaring en vaardigheden voor dit

doel, overeenkomstig de nationale wetgeving en/of praktijken, en zijn benoemd door de werkgever en namens hem handelen.

De werkgever kan het in het eerste lid bedoelde toezicht zelf uitoefenen, indien hij beschikt over de hiertoe benodigde vaardigheden en deskundigheid overeenkomstig de nationale wetgeving en/of praktijken.

3. Beschermende maatregelen

3.1 Er dienen maatregelen te worden getroffen om de aanwezigheid van schadelijke en/of mogelijk explosieve stoffen in de atmosfeer vast te stellen en de concentratie van dergelijke stoffen te meten.

Indien het veiligheids- en gezondheidsdocument zulks vereist worden controleapparatuur om gasconcentraties op bepaalde plaatsen automatisch en voortdurend te meten, automatische alarminstallaties en apparatuur om de stroomvoorziening van elektrische installaties en interne verbrandingsmotoren automatisch af te sluiten, aangebracht.

Wanneer automatische metingen verplicht zijn, moeten de gemeten waarden zoals voorgeschreven in het gezondheids- en veiligheidsdocument worden geregistreerd en bijgehouden.

3.2 De werkgever draagt er zorg voor dat elk chemisch agens dat overeenkomstig de criteria van bijlage VI van Richtlijn 67/548/EEG moet worden ingedeeld als een carcinogene stof van categorie 1 of 2, of als een mutagene stof of chemisch agens dat toxisch is voor de voortplanting, voor zover dat technisch mogelijk is, wordt verwijderd of vervangen door een chemisch agens of proces dat in de gebruiksomstandigheden niet gevaarlijk of minder gevaarlijk is voor de gezondheid en de veiligheid van de werknemers. Indien het technisch niet mogelijk is het chemische agens te vervangen door een

agens of een proces dat niet gevaarlijk of minder gevaarlijk is voor

de gezondheid en de veiligheid dient de werkgever het risico te verminderen, waarbij hij de voorkeur geeft aan de produktie en het gebruik van het chemische agens in een gesloten systeem.

3.3 De werkgever draagt er, gebruik makend van de in Artikel 8 bedoelde procedure, zorg voor dat de blootstelling van werknemers aan een chemisch agens op het werk niet de voor dat chemisch agens vastgestelde grenswaarde overschrijdt.

3.4 Indien blootstelling plaatsvindt aan meer dan een chemisch agens waarvoor grenswaarden zijn vastgesteld, worden de effecten als cumulatief beschouwd tenzij een nauwkeurige evaluatie van hun gezamenlijk effect bekend is.

3.5 De werkgever voert de periodieke metingen van de chemische agentia op de werkplek uit die nodig zijn, in het bijzonder in verband met de grenswaarden, tenzij hij op andere wijze duidelijk aantoont dat voldoende bescherming tot stand is gebracht. Alle metingen worden, met gebruikmaking van een betrouwbare techniek, door een bevoegd persoon verricht.

3.6 De metingen worden zodanig uitgevoerd dat het resultaat representatief is voor de blootstelling van de werknemer aan het agens of de agentia in kwestie.

4. Bescherming tegen abnormale risico's

4.1 Teneinde de gezondheid en veiligheid van de werknemers te beschermen tegen voorvallen, ongevallen of noodsituaties die kunnen leiden tot abnormale, voor de gezondheid en veiligheid van de werknemers schadelijke omstandigheden, stelt de werkgever procedures (actieplannen) op die in werking kunnen treden wanneer zulke incidenten zich voordoen, zodat passende maatregelen kunnen worden getroffen.

4.2 Indien zich een dergelijk voorval voordoet, stelt de werkgever de werknemers hiervan onmiddellijk in kennis. Totdat de situatie is genormaliseerd en de oorzaak van de abnormale omstandigheden zijn weggenomen:

- stelt de werkgever onverwijld de oorzaak vast en neemt passende maatregelen om de situatie zo snel mogelijk te normaliseren;

- mogen alleen de werknemers die van essentieel belang zijn voor het uitvoeren van reparaties en andere noodzakelijke werkzaamheden in de getroffen zone werken;

4.3 De werknemers die toestemming hebben om in de getroffen zone te werken, worden uitgerust met geschikte beschermende kleding, persoonlijke beschermende uitrusting en gespecialiseerde veiligheidsuitrusting en -apparaten die zij moeten gebruiken zolang de abnormale situatie voortduurt; deze situatie mag niet permanent zijn. Onbeschermde personen mogen niet in de getroffen zone verblijven.

4.4.1 Indien schadelijke stoffen zich in de atmosfeer ophopen of kunnen ophopen, worden passende maatregelen getroffen om hun verzameling aan de bron en verwijdering te waarborgen.

Onverminderd de bepalingen voor de bescherming van de openbare gezondheid en het milieu moet het systeem in staat zijn om dergelijke gevaarlijke atmosferen zodanig te verspreiden dat de werknemers geen gevaar lopen.

4.4.2 Onverminderd Richtlijn 89/656/EEG(16) dient geschikte en voldoende ademhalings- en reanimatie-apparatuur beschikbaar te zijn in zones waar werknemers kunnen worden blootgesteld aan atmosferen die schadelijk voor de gezondheid zijn.

In dergelijke gevallen dient een voldoende aantal werknemers dat in het gebruik van dergelijke apparatuur is geoefend op de werkplek aanwezig te zijn.

De apparatuur dient op gepaste wijze te worden opgeslagen en onderhouden.

4.4.3 Indien toxische gassen in de atmosfeer aanwezig zijn of kunnen zijn, dient een beschermingsplan te bestaan waarin de beschikbare beschermingsapparatuur en de getroffen preventieve maatregelen nauwkeurig worden omschreven, dat ter

(16) PB nr. L 393 van 30.12.1989, blz. 18

beschikking wordt gesteld aan de bevoegde autoriteiten.

4.5 De werkgever draagt er zorg voor dat informatie over noodmaatregelen ter zake van chemische agentia op verzoek ter beschikking wordt gesteld van de desbetreffende interne of externe diensten voor ongevallen en noodsituaties. Deze informatie omvat:

- voorafgaande melding van relevante werkplekgevaren, maatregelen voor het vaststellen van gevaren, voorzorgsmaatregelen en procedures zodat de nooddiensten hun eigen responsprocedures en voorzorgsmaatregelen kunnen voorbereiden; en

- alle beschikbare informatie over specifieke gevaren die onstaan of kunnen ontstaan op het ogenblik van een ongeval of noodsituatie, daaronder begrepen informatie over overeenkomstig punt 4.1 hierboven opgestelde procedures.

5. Informatie omtrent ontheffingen

5.1 Wanneer een werkgever overeenkomstig Artikel 7, lid 2, een verzoek om ontheffing van een verbod of beperking indient, verstrekt hij de volgende gegevens aan de bevoegde autoriteit:

- de per jaar te gebruiken hoeveelheden;

- de te verrichten werkzaamheden, reacties of processen;

- het aantal werknemers dat het risico loopt, blootgesteld te worden;

- de geplande voorzorgsmaatregelen ter bescherming van de gezondheid en veiligheid van de betrokken werknemers;

- de technische en organisatorische maatregelen die moeten worden genomen om de blootstelling van werknemers te voorkomen.

6. Onderhoud van de veiligheidsuitrusting

Een toereikende veiligheidsuitrusting wordt te allen tijde gereed voor gebruik en bedrijfsklaar gehouden.

Bij het onderhoud wordt op gepaste wijze rekening gehouden met de in het bedrijf uitgevoerde werkzaamheden.

7. Speciale maatregelen in verband met het gezondheidstoezicht

De werkgever draagt er zorg voor dat voor iedere werknemer die is blootgesteld aan:

- een chemisch agens waarvan bekend is dat het sensibilisatie veroorzaakt;

- de volgende chemische agentia:
  arsenicum en -verbindingen;
  beryllium;
  cadmium en -verbindingen;
  koolstofdisulfide;
  chromaten (Cr6+);
  kobalt;

lood en -verbindingen;

kwik en -verbindingen;

organofosforesters;

tetrachloorethaan;

medisch wordt gecontroleerd indien hij zulks wenst.

Wanneer biologisch toezicht wordt uitgeoefend, maakt dit deel uit van het gezondheidstoezicht. Wanneer dit door de aard van het risico wenselijk is, wordt het biologisch toezicht gebruikt om de preklinische effecten op de gezondheidstoestand van de werknemers aan het licht te brengen teneinde maatregelen ter voorkoming van klinische achteruitgang mogelijk te maken. De resultaten van het biologisch toezicht mogen niet worden gebruikt om de werknemers te discrimineren.

Biologische grenswaarden en bijbehorende voorschriften worden beschouwd als onderdeel van het gezondheidstoezicht.

Wanneer als resultaat van het gezondheidstoezicht wordt vastgesteld dat een werknemer lijdt aan een abnormaliteit die geacht wordt het gevolg te zijn van blootstelling aan een chemisch agens, moet de werkgever:

- het overeenkomstig Artikel 3 opgestelde veiligheids- en gezondheidsdocument herzien;

- met inachtneming van het advies van de arts of de medische instantie specifieke maatregelen uitvoeren ter opheffing of vermindering van de blootstelling, daaronder begrepen de mogelijkheid de werknemer ander werk te geven met een geringer blootstellingsrisico;

- zorgen voor voortdurend medisch toezicht en maatregelen treffen voor controle van de gezondheidstoestand van elke andere werknemer die op soortgelijke wijze is blootgesteld geweest. In dergelijke gevallen kan de bevoegde arts of medische instantie adviseren de blootgestelde personen een medisch onderzoek te laten ondergaan.

De arts of de medische instantie stelt de werknemer op de hoogte van de resultaten van de medische controle die op hem persoonlijk betrekking hebben, daaronder begrepen informatie en advies over enigerlei medische controle die de werknemer na beëindiging van de blootstelling dient te ondergaan.

8. Bijhouden van dossiers

8.1 De werkgever zorgt ervoor dat het overeenkomstig Artikel 3 opgestelde veiligheids- en gezondheidsdocument voldoende bijzonderheden bevat over de informatie waarop het is gebaseerd en over de toegepaste risico-analysemethoden om de bevoegde instantie in staat te stellen

de evaluatie en de maatregelen om risico's op te heffen of te verminderen, te beoordelen.

Het dossier moet ten minste 5 jaar worden bewaard of herzien en het moet op verzoek ter beschikking worden gesteld van de werknemers of hun vertegenwoordigers en de bevoegde autoriteit.

8.2 De Lid-Staten stellen maatregelen vast om ervoor te zorgen dat voor iedere werknemer die overeenkomstig het bepaalde in Artikel 9 gezondheidstoezicht ondergaat, een medisch dossier wordt aangelegd en bijgehouden. Het medisch

dossier bevat een samenvatting van de resultaten van de uitgevoerde medische controles en van eventuele controlegegevens die representatief zijn voor de blootstelling van de individuele werknemer. Het wordt, met inachtneming van het medisch geheim, bijgehouden overeenkomstig de nationale wetten en praktijken.

De medische dossiers moeten ten minste 40 jaar na de laatste notitie worden bewaard. De bevoegde autoriteit ontvangt op haar verzoek een kopie van het dossier. Overeenkomstig de nationale wetten en praktijken heeft de individuele werknemer toegang tot het medisch dossier dat op hem persoonlijk betrekking heeft.

Indien een onderneming haar werkzaamheden staakt, worden de medische dossiers overeenkomstig de nationale wetten en praktijken aan de bevoegde autoriteit overgedragen.

9. Informatie over chemische agentia

9.1 De over chemische agentia aan de werknemer te verstrekken informatie omvat:

- de identiteit van het agens of de agentia waaraan blootstelling kan plaatsvinden;

- risico's voor gezondheid en veiligheid die voortvloeien uit de werkzaamheid of het proces of uit een mogelijke blootstelling op de werkplek;

- de voorzorgsmaatregelen die de werkgever ter verkleining van het risico heeft getroffen, daaronder begrepen informatie over

opslagvoorzieningen, veilige opslag en intern transport, vervoer en afvalverwijdering binnen de onderneming;

- de voorzorgsmaatregelen die de werkgever ter vermindering van de blootstelling moet nemen, daaronder begrepen het gebruik van individuele beschermingsmiddelen;

- de relevante grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling;

- de gevolgen van een voorspelbare abnormale situatie, daaronder begrepen een te grote blootstelling en de te nemen actie;

- opgestelde actieplannen;

- maatregelen voor eerste hulp;

- brandbestrijdingsmethoden;

- de actie die is ondernomen of nog moet worden ondernomen in het geval van een onopzettelijke lozing of een voorval, ongeval of noodsituatie waarbij een chemisch agens is betrokken;

- alle beperkingen ten aanzien van het gebruik van agentia of beperking van de toegang tot aangewezen zones met inbegrip van aanwijzingen voor het herkennen van dergelijke zones;

- de meest recente gegevens betreffende de uitslag van metingen van blootstelling.

9.2 De werkgever draagt er zorg voor dat de vaten en leidingen die gebruikt worden voor chemische agentia op het werk:

- in het geval van chemische agentia die vallen onder de definitie van gevaarlijke stoffen of preparaten in overeenstemming met de Richtlijnen 67/548/EEG en 88/379/EEG, zoals gewijzigd, zijn voorzien van veiligheidsaanduidingen in overeenstemming met Richtlijn 92/58/EEG. Voorts wordt informatie verstrekt of door middel van etikettering op het vat of door andere geschikte methoden omtrent de inhoud en de gevaren ervan, de identiteit en de risico- en veiligheidszinnen overeenkomstig de in Bijlage VI van Richtlijn 67/548/EEG en in Richtlijn 88/379/EEG vastgelegde criteria;

- in het geval van andere chemische agentia zijn gemarkeerd of anderszins voorzien zijn van een aanduiding van de aard van de inhoud.

9.3 De werkgever draagt er zorg voor dat voor chemische agentia gebruikte vaten die bij levering aan de werkgever geëtiketteerd zijn, op de werkplek van een etiket zijn voorzien zolang als het chemisch agens gevaar kan opleveren.

9.4 De werkgever stelt werknemers of hun vertegenwoordigers op hun verzoek in het bezit van een door de leverancier overeenkomstig

Artikel 10 van Richtlijn 88/379/EEG en Artikel 27 van Richtlijn 92/32/EEG verstrekt veiligheidsinformatieblad of, wanneer deze richtlijnen niet van toepassing zijn, van een informatieblad van soortgelijk formaat en inhoud dat relevante gegevens bevat.

9.5 De bevoegde autoriteit ziet erop toe dat werkgevers informatie kunnen verkrijgen omtrent chemische agentia teneinde de veiligheid en gezondheid van de werknemers op het werk te beschermen.

10. Grenswaarden en biologische grenswaarden

10.1 Grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling

EINECS Nr. (1)	CAS Nr. (2)	Naam van het agens	Grenswaarde (6)	
			mg/m³ (4)	ppm (5)
-	-	Metallisch lood en zijn ionverbindingen	0.15	-

(1) EINECS: European Inventory of Existing Chemical Substances (Europese Inventaris van bestaande chemische handelsstoffen)

(2) CAS: Chemical Abstract Service Number

(3) Tenzij anders vermeld, gemeten of berekend in verhouding tot een referentieperiode van 8 uur

(4) mg/m3 milligram per kubieke meter

(5) ppm ppm uitgedrukt in luchtvolume (ml/m3)

(6) bij een temperatuur van 20° C en 101,3 KPa (760 mm kwikdruk)

10.2 Biologische grenswaarden

(a) Lood

Biologisch toezicht omvat, afgezien van de in punt 11b) vermelde

uitzondering, meting van het individuele bloedloodgehalte (PdB); de biologische grenswaarde is:

70 µg Pb/100 ml bloed

De voor een analyse te gebruiken methode is atomaire-absorptiespectrometrie.

11. Bijzondere maatregelen in verband met lood

a) De biologische controle kan ook een of meer van de volgende biologische indicatoren omvatten:

- delta-aminolaevulinezuur in de urine (ALAU);
- zinkprotoporfyrine (ZPP);
- delta-aminolaevulinezuur dehydratase in het bloed (ALAD).

De verwante te gebruiken methodes voor de analyse van monsters zijn:

-	ALAU	Methode-Davis of gelijkwaardige methode
-	ZPP	Bloedfluorescentiemeting of gelijkwaardige methode
-	ALAD	Europese standaardmethode of gelijkwaardige methode

b) De meting van het bloedloodgehalte (PbB) kan worden vervangen door die van ALAU wanneer het werknemers betreft die korter dan een maand het risico van sterke blootstelling hebben gelopen. In dit geval gelden de volgende grenswaarden voor ALAU:

20 mg/g creatinine

c) Biologisch toezicht wordt ten minste iedere zes maanden uitgevoerd; deze periode mag worden teruggebracht tot eenmaal per jaar wanneer tezelfder tijd:

- de uitslag van de metingen betreffende individuen of groepen werknemers bij de voorafgaande twee opeenvolgende gelegenheden tijdens welke controle werd uitgevoerd, een loodconcentratie in de lucht van meer dan 0,075 mg/m3 en minder dan 0,1 mg/m3 heeft aangetoond.

- het PbB-niveau van iedere afzonderlijke werknemer niet hoger is dan 50 µg Pb/100 ml bloed.

BIJLAGE A

TOELICHTING INZAKE DE GEVOLGEN

EVALUATIE VAN DE GEVOLGEN VAN HET VOORSTEL VOOR DE ONDERNEMINGEN, MET NAME HET MIDDEN- EN KLEINBEDRIJF (MKB)

Titel van het voorstel: Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende de bescherming van de gezondheid en de veiligheid van werknemers tegen de risico's van chemische agentia op het werk

Referentienummer van het document: HK/seh/consoli/100.6

Het voorstel

1. ***Waarom is, rekening houdend met het subsidiariteitsbeginsel, een communautaire wetgeving op dit gebied noodzakelijk en welke zijn de hoofddoelstellingen ervan?***

a) De reden voor communautaire actie

Blootstelling aan chemische agentia doet zich in ieder aspect van het dagelijks leven voor. De European Inventory of Existing Chemical Substances

(EINECS, Europese Inventaris van Bestaande Chemische Handelsstoffen) omvat meer dan 100.000 chemische stoffen. Vele daarvan bezitten gevaarlijke eigenschappen die een nadelige invloed kunnen hebben op de gezondheid en de veiligheid van werknemers op het werk. Volgens schattingen wordt ongeveer 7% van alle uitgaven op het gebied van de sociale zekerheid in de EG gedaan wegens ongevallen en gezondheidsschade op het werk; het gaat hierbij jaarlijks om 10 miljoen werknemers en totale kosten van 20 miljard ECU. Uit gegevens van de Lid-Staten blijkt duidelijk dat de door het werk veroorzaakte gezondheidsschade in aanzienlijke mate te wijten is aan blootstelling aan chemische agentia. Het is derhalve van groot belang dat op het werk passende maatregelen worden genomen om deze problemen te voorkomen.

Het voorstel is niet strijdig met het subsidiariteitsbeginsel, omdat slechts door middel van communautaire actie op basis van artikel 118A van het Verdrag een minimale bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan chemische agentia in alle Lid-Staten kan worden gewaarborgd. Ook zal een dergelijke actie verstoring van de concurrentievoorwaarden tegengaan, door te voorkomen dat de minimumnormen voor de bescherming van de werknemers in een of meer Lid-Staten niet op dezelfde wijze worden toegepast.

Verder zal dit voorstel meer flexibiliteit op het gebied van de grensoverschrijdende werkgelegenheid bevorderen, omdat de werknemers ervan uit zullen kunnen gaan dat zij in alle Lid-Staten tenminste de minimale bescherming van hun veiligheid en hun gezondheid kunnen verwachten. Ook zullen de werkgevers er zeker van kunnen zijn dat de produktiekosten niet buitensporig zullen worden beïnvloed door verschillen in de bescherming van de gezondheid en de veiligheid op het werk.

b) Doelstellingen van het voorstel

a) minimumvoorschriften vast te stellen voor de bescherming van werknemers tegen risico's voor hun gezondheid en veiligheid als gevolg van alle chemische agentia op het werk;

(b) de bestaande bepalingen met betrekking tot chemische agentia te bevestigen, bij te werken en aan te passen in het licht van de huidige stand van de kennis, en ze op één lijn te brengen met de in Richtlijn 89/391/EEG vastgestelde maatregelen;

(c) in de nieuwe tekst de afzonderlijke Richtlijn 82/605/EEG betreffende de blootstelling aan metallisch lood en zijn ionverbindingen en Richtlijn 88/364/EEG betreffende een verbod van bepaalde agentia en bepaalde werkzaamheden op te nemen;

(d) aanvullende voorschriften vast te stellen met het oog op de verbetering van de bescherming van werknemers tegen de risico's van werkzaamheden waarbij chemische agentia betrokken zijn;

(e) de dubbelzinnigheden in de voorschriften van bestaande richtlijnen te verwijderen en een einde te maken aan de onzekerheid omtrent hun werkingssfeer;

(f) de communautaire bepalingen betreffende de gezondheid en de veiligheid van aan chemische agentia blootgestelde werknemers te verduidelijken, en een betere basis voor het verstrekken van informatie aan werknemers te creëren;

(g) te waarborgen dat alle voorzorgsmaatregelen op het werk gebaseerd zijn op een juiste beoordeling van de risico's in verband met de wijze waarop chemische agentia worden gebruikt, en dat de beschermende maatregelen rekening houden met de kenmerken van de werkplek, de werkzaamheid, de omstandigheden en eventuele bijzondere risico's. Op die manier kunnen de maatregelen worden afgestemd op de omvang van het risico, de passende voorzorgsmaatregelen en de omvang van de onderneming, zonder dat de werkgevers onnodig worden belast;

(h) de bestaande overeenstemming tussen de communautaire bepalingen en IAO-Verdrag nr. 170 (1) en de daarmee verband houdende Aanbeveling nr. 177 betreffende chemische agentia op het werk duidelijker te maken;

(i) ervoor te zorgen dat Richtlijn 90/394/EEG betreffende carcinogene agentia van kracht blijft en niet in deze tekst wordt opgenomen, aangezien die richtlijn bijzondere aanvullende bepalingen betreffende carcinogene chemische agentia bevat.

Gevolgen voor de ondernemingen

2. Op welke ondernemingen is het voorstel van toepassing?

- welke sectoren

- ondernemingen van welke omvang (hoeveel kleine en middelgrote

(1) Convention No 170 concerning safety in the use of chemicals at work, goedgekeurd door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar 77e zitting te Genève op 25 juni 1990.

ondernemingen)

- zijn er bepaalde regio's in de Gemeenschap waar deze ondernemingen worden aangetroffen

Het voorstel betreft alle ondernemingen die chemische stoffen produceren of gebruiken. De richtlijn zal van toepassing zijn op ondernemingen in de industrie, de bouwnijverheid, de landbouw en in zekere mate in de dienstverlenende sector, met inbegrip van overheidsdiensten.

De gevolgen voor ondernemingen zullen afhangen van het aantal gebruikte chemische stoffen en van het aantal blootgestelde werknemers.

Naar verwachting zullen KMO's (minder dan ongeveer 75 werknemers) ongeveer 40 tot 60% uitmaken van de onder de richtlijn vallende ondernemingen. Het aantal en het percentage KMO's kan niet nauwkeuriger worden aangegeven, omdat er geen specifieke gegevens over het gebruik van chemische stoffen in KMO's bestaan. Daarom is het niet mogelijk aan te geven of de gevolgen voor de KMO's in het algemeen groter zullen zijn dan voor grotere onderneminen.

3. ***Welke maatregelen moeten de ondernemingen nemen om aan de eisen van het voorstel te voldoen?***

Er zijn weinig aanvullende verplichtingen voor de werkgevers, omdat de meeste eisen al zijn vastgesteld in eerdere richtlijnen betreffende de bescherming van de gezondheid en de veiligheid van werknemers op het werk. Deze tekst is een verdere uitwerking van de bestaande algemene bepalingen wat chemische agentia betreft.

Voorbeelden van deze verdere uitwerking van Kaderrichtlijn 89/391/EEG zijn te vinden in de onderdelen van het voorstel betreffende de beoordeling van het risico, de beschermende en preventieve maatregelen, de beheersing van de blootstelling, het actieplan voor noodgevallen, en de informatie, raadpleging en deelneming van de werknemers.

Ook de bepalingen inzake gezondheidstoezicht, die aangeven bij welke chemische agentia gezondheidstoezicht als noodzakelijk wordt beschouwd, zijn een verdere uitwerking van Kaderrichtlijn 89/391/EEG (artikel 14).

De tekst bevestigt ook bepaalde specifieke eisen die eveneens reeds bestaan, b.v. het verbod van het gebruik van bepaalde chemische agentia en van bepaalde werkzaamheden, en de voorschriften betreffende lood en het bijhouden van dossiers.

De verplichting een inventaris van op het werk gebruikte chemische agentia op te stellen, kan worden beschouwd als een uitbreiding van het voorschrift van Kaderrichtlijn 89/391/EEG betreffende het opstellen van een beoordeling van de risico's op het werk. Het is een logische uitbreiding van dit voorschrift, waarmee de Gemeenschap kan voldoen aan de eisen van IAO-Verdrag nr. 170 en van de bijbehorende Aanbeveling nr. 177 betreffende chemische agentia op het werk.

4. *Welke economische effecten kan het voorstel hebben?*

- op de werkgelegenheid

- op de investeringen en de oprichting van nieuwe ondernemingen

- op het concurrentievermogen van de ondernemingen.

De bepalingen inzake gezondheidstoezicht(artikel 9 en paragraaf 7 van de bijlage) zijn een aanvulling op bestaande voorschriften en zullen in alle Lid-Staten enig effect hebben, mogelijk met uitzondering van Frankrijk. Naar verwachting zal dit effect vooral merkbaar zijn voor ondernemingen in Denemarken, Griekenland, Ierland, Nederland en het Verenigd Koninkrijk, waar dergelijke bepalingen nog nauwelijks bestaan.

Berekeningen van de financiële gevolgen waren alleen mogelijk voor artikel 9 (gezondheidstoezicht). Er is een gedeeltelijke schatting gemaakt, gebaseerd op de huidige kosten voor 8 tot 40 chemische agentia in iedere Lid-Staat, betreffende 31% van de werknemers in de Gemeenschap (Denemarken, Ierland, Nederland, Verenigd Koninkrijk). Volgens deze schatting op basis van de gegevens van deze vijf Lid-Staten zouden voor 22 oorspronkelijk op de lijst gezette agentia de extra kosten 100 tot 120 miljoen ECU per jaar zijn. Wanneer de lijst van chemische agentia waarbij gezondheidstoezicht noodzakelijk is van 22 tot 10 agentia worden ingekrompen, kunnen de totale kosten van de tenuitvoerlegging van artikel 9 evenredig gereduceerd worden, tot ongeveer 50 miljoen ECU.

De kosten per medisch onderzoek zijn zeer uiteenlopend, afhankelijk van het betreffende agens en het kostenniveau in de Lid-Staten. De laagste gemelde minimumkosten zijn 20 ECU per onderzoek en de hoogste 130 ECU (beide inclusief biologische controle).

De kosten per werknemer zullen voor kleine ondernemingen waarschijnlijk iets hoger zijn, omdat grotere ondernemingen misschien korting kunnen krijgen op

laboratoriumtests, enz. De verschillen in verband met de omvang van de ondernemingen zullen naar verwachting echter veel geringer zijn dan de afwijkingen tussen de prijsniveaus in de Lid-Staten. Het is niet waarschijnlijk dat de totale kosten een meetbaar effect zullen hebben op de werkgelegenheid, de investeringen of de oprichting van nieuwe ondernemingen.

Het voorschrift in artikel 3, lid 2, dat de werkgevers een lijst van gebruikte chemische agentia moeten bijhouden, zal naar verwachting slechts een gering economisch effect hebben.

5. ***Houdt het voorstel maatregelen in waarmee beoogd wordt rekening te houden met de specifieke situatie van het midden- en kleinbedrijf*** *(verminderde of andere eisen, enz.?*

De bedoeling van het voorstel is een acceptabele minimale bescherming te verzekeren voor alle werknemers, ongeacht de omvang van de onderneming van de werkgevers.

Voor chemische agentia die in de Gemeenschap al aan een specifiek onderzoek zijn onderworpen in het kader van de procedure voor de officiële goedkeuring van het op de markt brengen van dat agens, b.v. voor gewasbeschermingsmiddelen, zullen deze evaluatie en eventuele bijbehorende etiketterings- of veiligheidsvoorschriften vaak de basis vormen voor een belangrijk deel van de beoordeling uit hoofde van deze richtlijn. Daarnaast moet ook beoordeeld worden of en hoe de risico's van de chemische agentia in combinatie met andere aspecten van de werkplek en de gebruiksmethoden nieuwe risico's opleveren.

Slechts één artikel (gezondheidstoezicht) verplicht de werkgever een bepaalde

methode te gebruiken. De overige artikelen geven aan welke doelstellingen verwezenlijkt moeten worden, maar de werkgever kan tussen verschillende methoden kiezen om dit te bereiken. Dit geeft hem alle vrijheid om die methoden te kiezen die het best passen bij de werkplek, de gebruikte technologie of de omvang van de onderneming.

Raadpleging

6. Lijst van de organisaties die over het voorstel zijn geraadpleegd en overzicht van de wezenlijke elementen van hun standpunt

Het Raadgevend Comité voor de veiligheid, de hygiëne en de gezondheidsbescherming op de arbeidsplaats heeft over het voorstel advies uitgebracht. De Commissie heeft bij het opstellen van de thans aan de Raad voorgelegde tekst goede nota genomen van het advies van het Comité, met name met betrekking tot de procedure voor het vaststellen van grenswaarden, de voorschriften voor de evaluatie en het bijhouden van dossiers, de verbetering van de bepalingen betreffende de veiligheid, en de grenswaarde voor lood in de lucht die gelijk blijft aan de grenswaarde in Richtlijn 82/605/EEG betreffende lood.

71

ISSN 0254-1513

COM(93) 155 def.

DOCUMENTEN

NL **04**

Catalogusnummer : CB-CO-93-179-NL-C

ISBN 92-77-54604-2

Bureau voor officiële publikaties der Europese Gemeenschappen
L-2985 Luxemburg